

Győri Ítéltábla

Az ügy száma: Pf.II.20.053/2024/5/I.

A felperes: Felperes1

(Cím2)

A felperes képviselője: dr. Varga István ügyvéd

(cím5)

Az alperes: Alperes1

(cím1)

A per tárgya: személyiségi jogok megsértése

Az elsőfokú bíróság neve és fellebbezéssel támadott határozatának száma:

Székesfehérvári Törvényszék

9.P.20.226/2023/11.

A fellebbezést előterjesztő fél és a fellebbezés sorszáma:

felperes, 12. sorszám

Í t é l e t

Az ítéltábla az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

A meg nem fizetett 64.000,- (hatvannégyezer) Ft feljegyzett fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes a kormánypárt, az alperes pedig a 2022. évi országgyűlési választásokon Megye1 01. számú országgyűlési egyéni választókerületében hat ellenzéki párt közös országgyűlési képviselőjelöltjeként indult. A felek egymás politikai ellenfelei és mindketten közéleti szereplők.

[2] A 2022. évi országgyűlési választásokon Megye1 01. számú országgyűlési egyéni választókerületében többek között jelöltet állított a Párt1 jelölő szervezet jelölt1 személyében, valamint a Párt2 jelölő szervezet jelölt2 személyében. Ezen jelölteket 2022. február 25. napján a Megye1 01. számú Országgyűlési Egyéni Választókerület Választási Bizottsága (továbbiakban: Választási Bizottság) nyilvántartásba vette. A Választási Bizottság ezzel egyidejűleg döntött a Párt1 jelölőszervezet jelöltje, jelölt1 tekintetében leadott ajánlóívek miatt büntető feljelentés megtételéről a választás rendje elleni bűncselekmény megalapozott gyanúja miatt. A jelölt által leadott ajánlóívek ellenőrzése során felmerült, hogy kiemelkedően nagy számú ajánló nem szerepelt a névjegyzékben, illetve nagy számban előfordult, hogy az ajánló választópolgár nevéként feltüntetett név olyan mértékben eltért a tényleges névtől, ami túlmutatott az elíráson, elhalláson, továbbá ugyanaz a választópolgár többször is aláírta az ajánlóívet, de az aláírások írásképe láthatóan eltért egymástól, több ajánló választópolgár egyes adatai teljesen eltértek a tényleges személyi adatoktól. Az alperes személyesen jelen volt a Választási Bizottsága 2022. február 25-i ülésén.

[3] Az alperes írásban megkereste a helyi választási iroda vezetőjét, aki a 2023. május 10. napján kelt levelében arról tájékoztatta az alperest, hogy a Megyei Főügyészség közlése szerint a Megye1 01. számú országgyűlési egyéni választókerület választási szervei által tett feljelentések alapján folyamatban lévő valamennyi ügyben vádemelésre került sor választás rendje elleni büntett miatt.

[4] Az alperes maga is feljelentést tett 2023. május 16-án a Megyei Főügyészségen ismeretlen elkövető (jelölt1 tette társa) ellen választás rendje elleni bűncselekmény gyanúja, személyes adattal visszaélés gyanúja, valamint különleges adatra elkövetett személyes adattal visszaélés bűncselekmény gyanúja miatt.

[5] Az alperes a helyi választási iroda vezetőjének írásbeli tájékoztatását követő napon, 2023. május 11-én a következő bejegyzést tette közzé a saját közösségiportál oldalán: „jelölt1, jelölt3, jelölt2 – gondolom, nem ismerősek a nevek, pedig tavalóan ők helységi országgyűlési képviselőjelöltek voltak. politikus1 annyira rettegett a vereségtől, hogy a kamupártok jelöltjei városunkban is megjelentek, és úgy adták le az induláshoz szükséges több, mint 500 ajánlást, hogy valójában nem ők, hanem a gyanú szerint a Párt3 gyűjtötte össze számukra. A Párt2 jelöltjének ajánlóívein például számos helységi ismert Párt3-szimpatizáns neve volt megtalálható. A három ember közül csak jelölt1 helységi. Ő legalább megpróbálkozott az ajánlások gyűjtésével, azonban a munkahelyére egy számára ismeretlen személy vitte be a szükséges mennyiségű aláírást tartalmazó íveket. Hiába kérték többen is, hogy ne adja át a gyanús eredetű iratokat a választási irodának, mégis megtette. Több, mint

300 hamis aláírás volt az általa leadott íveken, többek között elhunytak ajánlásai... Megkerestem írásban a választási iroda vezetőjét, aki arról tájékoztatott – kommentbe beteszem a képernyőmentést a levélről -, hogy a Megyei Főügyészség vádat emelt választás rendje elleni büntett miatt a Helység1-i Törvényszéken. Az ügyészség tőlük szokatlan módon erről nem adott ki korábban közleményt, sőt, még csak a vádlott vagy vádlottak monogramjait sem közölték, pedig a nyilvánosságra tartozik, ki vagy kik azok a személyek, akik a vád szerint választási csalást követtek el helysége1 – politikus1 és a Párt3 érdekében. Így egyelőre azt sem tudni, hogy az a tudomásom szerint helység2i fiatalember, aki jelölt1nak a hamis aláírásokkal teli ajánlóíveket átadta, vádlott lett-e. Mindenesetre készítettem róla képet a városháza előtt tavaly február 23-án, ezt megosztom veletek, hátha valaki felismeri.

[6] A választásoknak már régen vége, a helység1i választási csalást elkövetőkkel szemben pedig még csak elsőfokú ítélet sincsen. A Párt3 úgy alakította a jogszabályokat, hogy az ellenzéki jelöltek esélyét csökkentő kamujelöltek akkor is ott szerepelhessenek a szavazólapon, ha annak egyértelmű gyanúja merül fel, hogy csalást követettek el az indulásuk érdekében. Tartok tőle, hogy a nyomozás során egyáltalán nem volt cél a felbújtók megtalálása.”

[7] A felperes a keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette a jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy a saját közösségiportall oldalán 2023. május 11. napján közzétett közleményében azt a valótlan tényt állította, hogy a gyanú szerint helysége1en a Párt3 gyűjtötte össze a „kamupártok” jelöltjeinek az induláshoz szükséges ajánlásokat és ezzel választási csalást követett el. Kérte továbbá az alperest 200.000,- Ft sérelemdíj és annak 2023. május 12. napjától járó kamata, valamint a perköltsége megfizetésére kötelezni.

[8] A keresete jogalapjaként a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:42. § (1) és (2) bekezdését, a 2:43. § d) pontját, a 2:45. § (2) bekezdését, a 2:51. § (1) bekezdés a) pontját, a 2:52. §-át és a 3:1 § (3) bekezdését jelölte meg.

[9] Előadta, hogy az alperes közösségiportall bejegyzése kitér arra, hogy visszaéltek az ajánlások gyűjtésével helysége1en politikus1 és a Párt3 érdekében, választási csalást követtek el, amellyel kapcsolatban vádat emeltek és büntetőeljárás van folyamatban, de az elkövetőkkel szemben még elsőfokú ítélet sem született. Álláspontja szerint az alperes állítása jóhírnevet sértő, csorbító tényállítás, nem pedig értékítélet, véleménynyilvánítás, hiszen a tényállítás egyértelműen bizonyítható vagy cáfolható és konkrét ügyre vonatkozik, az alperes bejegyzése pedig konkrét bűncselekmény (választási csalás) elkövetésével hozza összefüggésbe a felperest.

[10] A sérelemdíj összegét ahhoz mérten jelölte meg, hogy az alperes a jogsértő kijelentését a nagy nyilvánosságnak szánta, az a közösségiportallon internetes közzététellel valósult meg, ezáltal széleskörben ismertté vált.

[11] Az alperes a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte.

[12] Előadta, hogy valós ténybeli alappal bírt az a közlése, hogy helysége a kamupártok jelöltjei úgy adták le az indulásukhoz szükséges ajánlásokat, hogy azokat a gyanú szerint a felperes gyűjtötte össze számukra. Az ezen nyugvó következtetése okszerű volt, már a támadott közösségiportall bejegyzésében is megjelölte, hogy mely tényekre alapozta a keresetben sérelmezett közléseket. Bejegyzése nem tartalmazott olyan kijelentést, hogy a gyanú szerint a felperes követte el a választási csalást, hanem azon következtetésének adott hangot, hogy a vád szerinti választási csalás a felperes és a jelöltje érdekét szolgálta.

[13] A közlés a 2022. évi országgyűlési választások kampányidőszakában, politikai vitában hangzott el, közügyet érintett, egy közszereplő egy másik közszereplőre vonatkozóan közéleti kérdésben - a választási eljárással, azon belül a jelöltállítással kapcsolatos visszaélési gyanúkkal, bűncselekmény gyanújával, valamint a feljelentett bűncselekmények vonatkozásában indult büntetőeljárásokkal összefüggésben - nyilvánított véleményt a közéleti viták lefolytatásának tipikus felületén, a közösségiportall közösségi oldalon.

[14] A felperes politikai pártként közszereplőnek minősül, így nagyobb tűrési kötelezettség terheli. A sérelmezett közlés véleménynyilvánításnak minősül, azon belül ténybeli alapokon nyugvó okszerű következtetésnek és ezzel összefüggésben megfogalmazott értékítéletnek.

[15] Az alperes a felperest konkrét ügy vonatkozásában bírálta, és még ha a közlése esetleg tartalmazott is tényközlést, a személyes véleményét fejezte ki, ami nélkül a véleményformálás ellehetetlenülne. Mindezek miatt a felperes által sérelmezett alperesi közlés az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésének oltalma alatt áll.

[16] Az alperes a ténybeli állításai valóságának bizonyítására csatolta az iratokhoz a Választási Bizottság 2022. február 25-i üléséről készült jegyzőkönyv másolatát, a Helyi Választási Iroda vezetőjének 2023. május 10. napján kelt írásbeli tájékoztatását és az alperes által 2023. május 16. napján tett feljelentést, valamint indítványozta tanú1, tanú2, tanú3, jelölt1 és jelölt2 tanúkénti meghallgatását és a jelölt1 ellen folyt büntetőeljárás iratanyagának beszerzését a nyomozó hatóságtól.

[17] Az elsőfokú bíróság a fellebbezett ítéletével a keresetet elutasította és kötelezte a felperest az alperes perköltségének megfizetésére.

[18] Kiemelte, hogy a keresetben kifogásolt közleményében nem szerepelt az az állítás, hogy a Párt3 választási csalást követett volna el. Az alperes közleményében tartalmilag az szerepelt, hogy a gyanú szerint helysége a Párt3 gyűjtötte össze a „kamupártok” jelöltjeinek indulásához szükséges ajánlásokat és a bűncselekmény – bárki is követte azt el - a Párt3 érdekeit szolgálta. A Megyei Főügyészség vádat emelt választás rendje elleni büntett miatt a Helysége1-iTörvényszéken, de a nyilvánosságot nem tájékoztatta arról, hogy „ki, vagy kik azok a személyek, akik a vád szerint választási csalást követtek el helysége1en – politikus1 és a Párt3 érdekében”.

[19] Az elsőfokú bíróság szerint az alapvető összefüggéseket átlátó átlagolvasók képesek voltak helyesen értelmezni az alperesi közlés tartalmát és célját: a felperes

álláspontjával szemben nem az realizálódott bennük, hogy a Párt3 választási csalást követett el azzal, hogy az ajánlások gyűjtésével a Párt3 érdekeit szolgálták.

[20] Az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdése, a Ptk. 2:42. §, 2:43. §, 2:44. § (1) bekezdése, 2:45. § rendelkezései, a PK 12. számú állásfoglalás, a 13/2014. (IV. 18.) AB határozat, a 7/2014. (III. 7.) AB határozat, a 3329/2017. (XII. 8.) AB határozat, a 36/1994. (VI. 24.) AB határozat szempontjainak mérlegelése után arra jutott, hogy az alperes közlése a bejegyzés egészének értelmezése alapján fő üzenetét tekintve a választási rendszer átalakításának, a többes ajánlás rendszerének és a kétfordulós választási rendszer egyfordulóssá tételének a kritikáját fogalmazta meg, a jelöltállítással kapcsolatos szabálytalanságokra, visszaélésekre, bűncselekményre, a kamupártok megjelenésének torzító hatása hívta fel a figyelmet. A közlés ugyan tartalmazott a felperest érintő tényállításokat, de az összességében a felperes politikai hitelességét megkérdőjelező értékítéletként volt értékelhető. Az alperes politikai vita keretében fejtette ki a véleményét, az uralkodó pártot elmarasztaló értékelést, bírálatot fogalmazott meg.

[21] Az alperes közlései nem tényállításnak, hanem ténybeli alapokon nyugvó, negatív kritikát tartalmazó értékítéleteknek minősültek, amelyek kifejezőmódjukban nem voltak sem indokolatlanul sértőek vagy bántóak, ezért a jóhírnév megsértése megállapításának együttes feltételei nem valósultak meg.

[22] Az alperes a választási eljárás tisztaságához kapcsolódó közéleti kérdésben a véleményét fejezte ki, tényekre alapította azt a következtetését, hogy a „kamupártok” indulásának célja a választási eredmény befolyásolása volt, ami a felperesi párt érdekeit szolgálta. A gyanú szintjén vetette fel, hogy a kamupártok jelöltjeinek indulásához szükséges ajánlásokat a felperes gyűjtötte össze. E körben a felperes vonatkozásában kedvezőtlen tényállítást is tartalmazott a nyilatkozata, ez azonban a jogszerű véleménynyilvánítás keretein belül maradt. Az alperes az alapul fekvő tények alapján az elemi logika szabályaival nem ellentétes, nem okszerűtlen következtetéseket vont le, a kialakult álláspontját tükrözően, az ismeretei alapján hivatkozott a megindult büntetőeljárásra.

[23] Rámutatott, hogy a felperes ezeket a közléseket a nyilvánosság előtt cáfolhatta, a felvetésekre érdemben reagálhatott. A vita szereplői egy politikus és egy politikai párt, akiknek széles körű közérzetrendszer, így a tömegkommunikáció által biztosított lehetőségek is rendelkezésükre álltak az őket ért támadásokkal szembeni védekezéshez. A felperesnek mint politikai pártnak a szerepére tekintettel számolnia kell azzal, hogy képviselői eljáró személyek tettei a nyilvánosság előtt mérettetnek meg, így a tűrési kötelezettsége is fokozottabb a tevékenységét érintő, a vitákban esetlegesen kellemetlen, éles támadásokkal szemben. A közügyekkel összefüggésben megfogalmazott - akár rendkívül éles hangú, vagy támadó - értékítéletet kifejező véleménynyilvánítás főszabály szerint nem lehet a polgári jogi felelősségre vonásnak alapja.

[24] A törvényszék mint szükségtelent mellőzte az alperes által indítványozott bizonyítást.

[25] Az elsőfokú ítélet elleni fellebbezésében a felperes a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 383. § (2) bekezdés, 369. § (3) bekezdés a), c) és d)

pontja alapján annak megváltoztatását és a keresetének való helytadást, az alperes első- és másodfokú perköltségben marasztalását kérte arra hivatkozással, hogy a törvényszék a tényállást nem megfelelően állapította meg, a rendelkezésre álló adatokat okszerűtlenül mérlegelte, a megállapított tényekből okszerűtlen következtetést vont le.

[26] Azzal érvelt, hogy a per tárgyát képező közleményben az alperes valótlan tényt állított, ami alkalmas volt a felperes jó hírnevének megsértésére, ezzel szemben az elsőfokú bíróság tévesen helyezkedett arra az álláspontra, hogy a sérelmezett közlés a közügyekben történő megszólalásként értelmezve az értékítélet, véleménynyilvánítás körébe tartozik. Utalt arra, hogy az alperes közlése a BDT2011.2403. számú döntés értelmében tényállításként értelmezendő, az a közlés pedig, miszerint a felperes bűncselekményt követett el, annak valótlanága esetén a felperes jóhírnevét sérti. Hivatkozott a PK 12. számú állásfoglalásra.

[27] Az elsőfokú eljárásban előadottakkal egyezően fenntartotta, hogy az alperes saját közösségiportál oldalán olyan közleményt tett közzé, mely szerint a Párt3 gyűjtötte össze a kamupártok jelöltjeinek az induláshoz szükséges ajánlásokat, és ezzel a felperes választási csalást követett el.

[28] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az érdemben helyes elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Kiemelte, hogy az elsőfokú eljárásban tett tényállításait a felperes csak általánosságban vitatta, így a Pp. 201. § (1) bekezdés a) pontjában írtakra figyelemmel azokat érdemben nem vitatottnak kell tekinteni.

[29] Fenntartotta, hogy a perrel érintett közlésben nem tényállítást tett, hanem véleményt fogalmazott meg és már a bejegyzésében megjelölte az annak alapjául szolgáló tényeket. A közlésével egy politikai közéleti vita keretein belül nem lépte túl a szabad véleménynyilvánításhoz való jog alkotmányosan tágan értelmezett kereteit, azt a közéleti szereplő felperesnek túrnie kellett arra is tekintettel, hogy a közlései kampányidőszakban történetekre vonatkoztak, amire a joggyakorlat még magasabb tűrési szintet határoz meg. Mindezek miatt a felperes jóhírnevét nem sértette meg.

[30] A felperes fellebbezése megalapozatlan.

[31] Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, abból helyes következtetést vont le, érdemi döntésével az ítéltábla is egyetértett, a fellebbezésben írtak kapcsán a következőket emeli ki.

[32] Az elsőfokú ítélet helyesen tartalmazta, hogy az alperes a kifogásolt közleményében tényszerűen nem állította, hogy a Párt3 választási csalást követett volna el. Erre mind az elsőfokú eljárásban, mind a fellebbezésben a felperes alaptalanul hivatkozott. A kereseti kérelemhez csatolt alperesi közlés azt tartalmazta, hogy az ún. kamupártok jelöltjei helységein is megjelentek és úgy adták le az induláshoz szükséges több mint 500 ajánlást, hogy valójában nem ők, hanem a gyanú szerint a Párt3 gyűjtötte össze azt számukra.

[33] A törvényszék helyesen mutatott rá arra is, hogy a 2022. február 25-i választási bizottsági ülésről készült jegyzőkönyvvel az alperes igazolta, a Párt1 jelölő szervezet jelöltjét

ugyan a Választási Bizottság képviselőjelöltként nyilvántartásba vette, ugyanakkor a választás rendje elleni bűncselekmény megalapozott gyanúja miatt a jelölt vonatkozásában leadott ajánlóívekkel összefüggésben feljelentést is tett. Az alperesi közlésnek azok a részei, amelyek az ún. kamupártok indulására, a jelölések, a jelölőívek aláírásainál található visszaélésekre, valamint arra utalnak, hogy emiatt büntetőeljárás indult, valós tényeket, a kamupártokat illetően pedig valós tényekből levont okszerű értékítéletet, véleményt tartalmaztak. Az alperes véleményeként értékelendő az is, hogy az ún. kamupártok indulása a felperes, illetőleg a felperesi jelölt érdekében állt, az ezzel összefüggésben megfogalmazott gyanú valós ténybeli alapokon nyugodott. Helytállóan utalt arra a törvényszék, hogy a felperes alaptalanul hivatkozott arra, az alperes által megfogalmazottakból az átlagolvasóban csak annyi realizálódik, hogy a Párt3 választási csalást követett el azzal, hogy az ajánlások gyűjtése a Párt3 érdekeit szolgálta.

[34] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében helytállóan hivatkozott arra, hogy az érdemi ellenkérelmében általa előadott tényeket a felperes csak általánosságban vitatta, ez a nyilatkozat pedig alkalmatlan volt arra, hogy az alperes által okirattal igazolt, a védekezés körében felhozott állításokat a felperes cáfolja. Az alperes által csatolt, a választási rendszer kialakításával foglalkozó újságcikkből az következik, nem volt minden alapot nélkülöző az az alperesi állítás, hogy a választási rendszer jelenlegi kialakítása a kormányzó pártnak kedvez. A Választási Bizottság jegyzőkönyve pedig nemcsak a Párt1-jának jelöltje, hanem a Párt2 jelöltje vonatkozásában is tartalmaz azzal kapcsolatos információkat, hogy az ajánlóíveken szereplő aláírások valódisága megkérdőjelezhető.

[35] Az ajánlásokkal kapcsolatos, a jegyzőkönyvben rögzített visszasságok, a büntetőfeljelentés ténye, valamint annak figyelembevétele mellett, hogy a problémás aláírások olyan jelöltállításokkal voltak kapcsolatosak, amelyeknek célja lehetett az ellenzéki szavazatok elaprózása, az alperes nem okszerűtlenül jutott arra a következtetésre, hogy ezek az eljárások a Párt3, illetőleg a kormányzópárt jelöltjének érdekét, vagy azt is szolgálták, vagy szolgálhatták. Az alperesi közlés ezzel összefüggésben és erre tekintettel fogalmazta meg azt a gyanút, hogy az induláshoz szükséges ajánlásokat e jelöltek számára a Párt3 gyűjtötte össze. Az alperes közlése azonban ezen túlmenően nem tartalmazott olyan állítást, mely szerint a Párt3, vagyis a felperes választási csalást követett volna el, vagy ilyen bűncselekmény elkövetésével lenne gyanúsítható. Az alperes mindössze azt a gyanút fogalmazta meg, hogy az úgynevezett kamupártok jelöltjeinek indításához szükséges ajánlások megszerzése állt a felperes érdekében. A gyanú megfogalmazásával a valós ténybeli alapokból levont következtetéssel kapcsolatban pedig az elsőfokú bíróság helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy az alperesi állítások jogsértő jellege nem állapítható meg. Egyrészt a gyanú megfogalmazása nem azonos a bűncselekmény elkövetésének állításával, a BDT2014.3192. számú döntésből következően pedig az, hogy egy írás mit sugall nem felel meg a valótlan tényközlés, illetve a valós tény hamis színben való feltüntetése kritériumának.

[36] Kétségtelen, hogy az alapvetően a jóhírnév megsértését állító kereseti kérelem esetében elsődlegesen azt kellett vizsgálni, a sérelmezett közlésrészlet az ún. bizonyíthatósági teszt (BDT.2020.4235) alapján – amelyre a 13/2014. (IV.18.) AB határozat [37] bekezdése is utal – tényállításnak tekinthető-e. Ugyanakkor a 34/2017. (XII.11.) AB határozata [22] bekezdésében foglaltak szerint az Alkotmánybíróságnak a szólás-és sajtószabadság értelmezésével kapcsolatos joggyakorlata arra az értelmezésre épül, amely ezekre a jogokra a demokratikus jogállam, társadalom és közvélemény kitüntetett védelmet érdemlő fundamentumaként tekint, és ezzel szoros összefüggésben különösen erős védelemben

részesíti a közügyek vitájához kapcsolódó közléseket {[7/2014. (III. 7.) AB határozat, Indokolás [39]–[40] és [45]–[47], 13/2014. (IV. 18.) AB határozat, Indokolás [25]}.

[37] A közügyekkel kapcsolatos szólásszabadság ezért akként értelmezendő, hogy egyrészt a közügyekre vonatkozó szólások mindegyike fokozott védelem alá tartozik, s ezáltal korlátozza az általa érintettek személyiségi jogainak védelmét {7/2014. (III.7.) AB határozat [57] bekezdés}, másrészt a szólásszabadság részét képező tényállítások is fokozott védelem alá tartoznak.

[38] Az Alkotmánybíróság a BH2022.323. számú döntésben is meghivatkozott 3217/2020. (VI.19.) számú határozatának [34] és [38] bekezdésében - többek között a 7/2014. (III.7.) AB határozatra és a 3107/2018. (IV.9.) AB határozatra visszautalva - fejtette ki azt, hogy a közügyekkel összefüggő vélemények kinyilvánítását a szólásszabadság különös erővel védelmezi, és a közügyek megvitatásának lényegi részét jelentik a közügyek alakítóinak tevékenységét, nézeteit, hitelességét érintő megnyilvánulások. A tényállítást tartalmazó megnyilvánulások szintén részei a szólásszabadságnak. Egyrészt valamely tény közlése is kifejezhet személyes véleményt, másrészt tényközlések nélkül a véleményformálás is ellehetetlenülne. a politikai viták keretében megfogalmazott tényállítások meghatározása nem történhet önmagában a bizonyíthatósági teszt köznap értelemben vett automatikus alkalmazásával, azaz nem szorítkozhat kizárólag a vizsgált kijelentés szó szerinti tartalmának értékelésére. A vitatott kijelentés értékelését arra is figyelemmel kell elvégezni, hogy a kijelentés milyen valódi jelentést hordoz a választópolgárok számára. Ennek az értékelésnek a szemléletét az határozza meg, hogy a közügyek demokratikus vitája során a vita érintettjei a politikai történéseket a maguk összefüggéseiben értelmező polgárok, akik tisztában vannak a pártpolitikai véleménynyilvánítások figyelemfelkeltésre és túlzásokra hajlamos jellemzőivel. A mérlegelés tehát egyértelműen túlmutat a kijelentés elemeinek pusztán bizonyíthatósági tesztrel történő vizsgálatán, és az ügy valamennyi körülményének értékelését igényli. Szintén védelem alá tartozhat a kritika túlzó, meghökkentő megfogalmazása akkor is, ha a túlzás esetleg ténybeli kérdést is érint. A közéleti közlésekhez fokozottabb alaptörvényi védelem kapcsolódik, ahogy arra a 3048/2020. (III.2.) AB határozat [18] bekezdése – a 7/2014. (III.7.) AB határozat [17] és [47] bekezdéseire visszautalással – is rámutatott. Ez a védelem különösen erős a választási kampány során tett közléseket illetően [3107/2018. (IV.9.) AB határozat].

[39] A 7/2014. (III.7.) AB határozat ezzel összefüggésben az [50] bekezdésben kifejezetten úgy fogalmaz, hogy a politikai véleménynyilvánítás fokozott védelme mind a közügyekben megfogalmazott értékítéletekre, mind pedig a közügyek körébe tartozó tényállításokra vonatkozik.

[40] Mindez azt jelenti, hogy a közügyek körében érvényesülő széleskörű véleménynyilvánítási és szólásszabadság úgy értelmezendő, a véleményszabadság körében elhangzott tényállítások csak akkor nem élveznek védelmet, ha azok öncélúak, a közügyek vitatásának körén kívül esnek, a magán- vagy családi élettel kapcsolatos közlések körébe tartoznak, s amelyek célja a pusztá megalázás, illetve a bántó vagy sértő kifejezések használata vagy más jogsérelem okozása {3145/2018. (V.7.) AB határozat [59]}.

[41] Külön értékelendő az is, hogy a 3107/2018. (IV.9.) AB határozat [28] bekezdéséből következően a vitatott kijelentések értékelését arra is figyelemmel kell elvégezni, hogy egy közügyet érintő kijelentés a választási kampány speciális szituációjában milyen valódi jelentést hordoz. Kétségtelen, hogy a jelen esetben az alperes közlésére nem a választási kampányidőszakban került sor, azonban az magával a választással áll szoros összefüggésben, ekként azzal kapcsolatban is érvényesülnek e szempontok.

[42] A ítéltábla megítélése szerint az elsőfokú bíróság összességében helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy az 5/2015. (II.25.) AB határozat [27] bekezdésében írtakra is tekintettel az alperesi közlést nem a kijelentés direkt tartalma szerint kell értékelni, hanem arra is figyelemmel, hogy abban a felperes a választási rendszerről fogalmazott meg értékítéletet, a választások tisztaságát illetve kritikával, éppen a többes ajánlás, illetőleg az egyfordulós választási rendszer, s az ezzel összefüggésben az általa kamupártoknak tartott szervezetek jelöltállításával kapcsolatban.

[43] Mindezek alapján a fellebbezésben előadottak nem nyújtottak kellő alapot az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatásához, ezért azt az ítéltábla a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[44] Az alperes a másodfokú eljárásra perköltséget nem számított fel (Pp. 81. §), ezért arról az ítéltábla a Pp. 83. § (2) bekezdés alapján nem határozhatott.

[45] A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán meg nem fizetett 64.000,- Ft fellebbezési illeték a felperes személyes illetékmentessége miatt a Pp. 102. § (6) bekezdése szerint a Magyar Állam terhén marad.

Győr, 2024. június 27.

dr. Szalay Róbert sk.

dr. Kovács Zsolt sk.

dr. Konarik Attila sk.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró